

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОБЛІК У БАНКАХ**

Затверджено:

Протокол засідання кафедри
фінансів, обліку і оподаткування
№ 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри ФОО

 С.М. Шуляренко

Викладач	ШПИРКО Ольга Миколаївна Кандидат економічних наук, доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	Шпирко Ольга Миколаївна
E-mail	olja53@ukr.net
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра Фінансів, обліку і оподаткування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 телефон:
Консультації	Кожен понеділок та середу з 14 до 16 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 або за ZOOM посилання

Офіційна назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс / Семестр викладання	8/4
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 24 годин / 8 годин Практичні заняття – 20 години / 4 години
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.
Мова викладання	Українська

Мета вивчення дисципліни	Полягає у формуванні системи знань з теорії та практики ведення обліку у фінансових установах і бюджетних організаціях, навичок з організації та методики бухгалтерського обліку у фінансових установах і бюджетних установах, засвоєння студентами професійних знань з обліку, спрямованих на раціональну організацію бухгалтерського обліку та оперативного економічного контролю
Загальні компетентності	ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК10. Здатність працювати у команді.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування
Програмні результати навчання	ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ЧИМ ЦІКАВИЙ КУРС:

Після вивчення даної дисципліни студенти будуть знати: особливості організації бухгалтерського обліку банківських установ, їх функції, завдання і принципи, форми організації; облікові реєстри та техніку облікової реєстрації в банківських установах; порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку в банках; види звітності банків

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1

Тема 1. Роль бухгалтерського обліку в управлінні комерційним банком

Об'єкти обліку і бухгалтерські рахунки. Характеристика банківської системи України. Види банківських операцій. Активні і пасивні операції комерційних банків. Функції обліку, бухгалтерські процедури. Управлінський та фінансовий облік комерційного банку.

Об'єкт та предмет бухгалтерського обліку банку. Методологія бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку банку: активи, зобов'язання, капітал, доходи, витрати. Банківські операції як предмет бухгалтерського обліку: розрахункові операції банків, кредитні, депозитні, валютні, касові операції, операції з цінними паперами, з необоротними активами і матеріальними цінностями, здійснення яких впливає на результати діяльності банку. Принципи бухгалтерського обліку у комерційних банках. Бухгалтерські рахунки обліку в банках. Рахунок як основна одиниця зберігання інформації в бухгалтерському обліку. Класифікація бухгалтерських рахунків обліку в банку.

Тема 2. План рахунків банку і принципи його побудови

Структура Плану рахунків бухгалтерського обліку банків. Особливості побудови Плану рахунків: мультивалютність, подвійний запис операцій за позабалансовими рахунками, нові вимоги до аналітичних рахунків, наявність управлінського обліку.

Класифікація бухгалтерських рахунків. Класифікація рахунків у Плані рахунків за видами контрагентів, характером операцій і ступенем зниження ліквідності.

Характеристика позабалансових рахунків класу 9; особливості обліку операцій за системою подвійного запису за цими рахунками. Порядок визначення позабалансових рахунків (активний або пасивний).

Параметри і форми аналітичного обліку. Характеристика аналітичного обліку як підсистеми бухгалтерського обліку, що деталізує інформацію про кожного контрагента та кожну операцію. Значення параметрів аналітичного обліку для формування фінансової та статистичної звітності.

Тема 3. Банківська документація. Організація обліку в банку

Вимоги до банківської документації. Обов'язкові реквізити первинних документів обліку операцій комерційних банків. Первинна банківська документація. Регістри аналітичного і синтетичного обліку. Класифікація банківських документів. За змістом банківські документи поділяються на: касові, меморіальні, позабалансові та ін. Класифікація банківських документів за обсягом, призначенням, місцем складання. Баланс комерційного банку та інші форми синтетичного обліку. Сутність і формула бухгалтерського балансу комерційного банку. Активи, пасиви, зобов'язання, капітал. Чисті активи банку. Балансовий метод узагальнення інформації. Види балансів, які складають комерційні банки. Організація обліково-операційної роботи і побудова бухгалтерського апарату. Бухгалтерський (фінансовий) облік в комерційних банках. Обов'язки керівника і служби бухгалтерського обліку. Головний бухгалтер. Структура служби бухгалтерського обліку банку. Бухгалтерський процес.

Тема 4. Облік операцій зі статутним та власним капіталом банку

Сутність і порядок формування статутного капіталу комерційного банку. Основний і додатковий капітал банку. Структура балансових рахунків класу 5 Плану рахунків. Облік сум несплаченого та сплаченого зареєстрованого статутного капіталу банку, облік операцій щодо розрахунків з акціонерами за несплаченим статутним фондом. Бухгалтерський облік емісійних різниць у процесі первинного розміщення акцій.

Викуп акцій, анулювання викуплених акцій, перепродаж викуплених акцій, індексація акцій. Облік операцій з викупу банком акцій власної емісії та їх подальшої реалізації.

Нарахування дивідендів акціонерам за акціями банку. Бухгалтерський облік операцій, пов'язаних із нарахуванням дивідендів та розрахунками з акціонерами (засновниками).

Відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку фінансового результату поточного року та його розподілу. Облік операцій з формування фондів комерційного банку за рахунок нерозподіленого прибутку.

Тема 5. Облік банківських розрахункових і касових операцій

Загальні правила розрахунків між банками та класифікація кореспондентських рахунків. Міжбанківські розрахунки. Положення про міжбанківські розрахунки. Кореспондентські рахунки. Кореспондентські відносини. Активний рахунок нашого банку "ностро", пасивний рахунок іншого банку, відкритий в нашому "лоро". Платіжна система ПРОСТІР. Розрахунки через внутрішньобанківську платіжну систему. Операції за прямими кореспондентськими рахунками. Облік міжбанківських операцій за системою електронних платежів. Платіжні інструменти в обліку банку. Облік касових операцій банку. Касове обслуговування комерційних банків.

Змістовий модуль 2

Тема 6. Облік кредитних операцій банку

Організація обліку кредитних операцій. Характеристика кредитних операцій. Позабалансові кредитні операції та порядок визначення кредиту балансовим активом. Відображення в обліку кредитних операцій комерційного банку. Принципи бухгалтерського обліку кредитів. Облік номіналу кредиту. Облік нарахованих доходів. Структурна побудова Плану рахунків щодо рахунків, за якими обліковуються кредитні операції комерційного банку.

Облік операцій з формування і використання резерву на покриття можливих втрат за кредитами. Порядок списання безнадійних кредитів. Облік сумнівних кредитів та резервів під кредитні ризики. Облік операцій зменшення відрахувань до резервів та використання коштів створених резервів на списання безнадійних заборгованостей за виданими кредитами.

Тема 7. Облік депозитних операцій банку

Організація обліку депозитних операцій комерційного банку. Характеристика груп балансових та позабалансових рахунків для фінансового обліку залучення (розміщення) депозитів, сплати витрат та отримання доходу за ними. Класифікація депозитів за економічним змістом та строками використання коштів. Активні і пасивні депозитні операції та відображення результатів їх проведення у фінансовій звітності.

Тема 8. Облік операцій з цінними паперами

Поняття, класифікація цінних паперів та операцій з ними. Форми випуску цінних паперів. Сутність поняття операцій РЕПО. Операції з державними цінними паперами на позабіржовому ринку НБУ. Організація обліку операцій з цінними паперами в комерційних банках. Структура балансових та позабалансових рахунків для фінансового обліку операцій з розміщення, обігу, сплати доходу та погашення власних і придбаних цінних паперів. Облік вкладень банку в акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком для їх подальшого продажу. Облік операцій банку з цінними паперами, придбаними з метою перепродажу. Облік довгострокових вкладень банку в цінні папери. Облік вкладень банку у боргові цінні папери.

Тема 9. Облік валютних операцій банку

Сутність валютних операцій. Характеристика валютних операцій, здійснюваних комерційними банками, та їх типи. Ідентифікація валютних операцій за параметрами аналітичного обліку. Ведення банками валютних рахунків клієнтів у іноземній валюті. Валютна позиція банку за окремими видами валют та її врахування в системі бухгалтерського обліку при здійсненні обмінних операцій в іноземній валюті. Типи операцій, що впливають на розмір відкритої валютної позиції банку.

Основні принципи роботи обмінної каси банку. Облік результатів за обмінними операціями. Коригування статей балансу при зміні валютних курсів. Відображення результатів коригування. Облік валютних операцій. Бухгалтерський облік готівкових обмінних операцій в іноземній валюті.

Особливості обліку операцій купівлі однієї іноземної валюти за іншу іноземну валюту. Облік доходів (видатків) за операціями, що здійснені в іноземній валюті.

Тема 10. Облік основних засобів, нематеріальних активів та іншого майна банку

Документальне забезпечення обліку необоротних активів. Облік операцій з основними засобами і нематеріальними активами комерційного банку. Економічна характеристика основних засобів банку. Їх класифікація за функціональним призначенням (операційні та не операційні). Аналітичний і синтетичний облік основних засобів. Порядок та облік нарахування амортизації основних засобів і нематеріальних активів. Облік основних засобів, прийнятих банком під заставу наданого кредиту

Облік лізингових операцій. Економічний зміст лізингової операції. Фінансовий і оперативний лізинг. Врахування основних засобів, переданих (отриманих) у фінансовий лізинг за меншою з двох вартостей: теперішньою або ринковою. Відображення в обліку операцій, здійснюваних лізингодавцем та лізингоодержувачем у фазі фінансового лізингу. Методика розрахунку лізингових платежів та відображення їх складових частин у системі фінансового обліку.

Облік матеріальних цінностей відповідно до останніх змін у Плані рахунків бухгалтерського обліку в банках та Інструкції про його використання.

Тема 11. Облік фінансових результатів діяльності банку

Рахунки обліку доходів і витрат комерційних банків. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України. Структура класів 6 „Доходи” і 7 „Витрати” Плану рахунків. Економічна характеристика банківських та небанківських доходів (витрат) банку.

Облік доходів і витрат комерційного банку. Бухгалтерський облік процентних та комісійних доходів і витрат банку за принципами міжнародних стандартів обліку: нарахування; відповідності; обережності.

Облік фінансових результатів діяльності і розподілу прибутків у комерційних банках. Правила обліку доходів та витрат за методом нарахування та відображення результатів у системі фінансового обліку та у фінансовій звітності. Зміст податкового обліку. Порядок закриття рахунків доходів (витрат) та підрахунок фінансових результатів поточного року, облік нарахування, сплати податку на прибуток та розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість. Відображення зазначених операцій у системі фінансового та податкового обліку.

Тема 12. Звітність банку та внутрішній аудит

Сутність звітності комерційних банків України та вимоги, що до неї висуваються. МСФЗ. Мета складання звітності. Фінансовий рік. Внутрішній аудит і внутрішньобанківський контроль. Аудиторський звіт. Вимоги НБУ до складання і подання фінансової звітності комерційними банками. Класифікація банківської звітності. Банківська звітність. Фінансова звітність. Статистична звітність. Офіційна звітність. Оперативна звітність. Зведена, поточна, річна звітність.

Порядок подання звітності комерційних банків. Порядок та строки подання звітності. Необхідність публікації звітності в ЗМІ. Відповідальність за достовірність фінансової звітності.

Індивідуальні завдання

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності вони залучаються до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, ця діяльність враховується при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Облік у банках» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Індивідуальні види робіт можуть бути змінені та доповнені за ініціативою викладача або здобувача освіти (за погодженням із викладачем).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів Підсумковий контроль – залік
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Методи поточного контролю: - усний контроль (в ході опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.); - письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, есе, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.);

- комбінований контроль; - тестовий контроль та ін

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бали. Максимальна сума становить 16 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 12 балів).

Максимальна сума становить 12 балів за кожне заняття, 84 бали - максимальна сума.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

Підсумковий контроль - Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Якщо протягом семестру здобувачем за поточним контролем набрано більше 100 балів, то вони прирівнюються до 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ.](#)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість

			передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Облік у банках» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» усіх форм навчання / Укладач О.М. Шпирко. К.: ДУІТ, 2021. 64 с.
3. Слайдові презентації (у програмі PowerPoint).
4. Посилання на Google Classroom:
<https://classroom.google.com/c/NjM5MjcwODExODIx?cjc=jt3idbp>
5. Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

Список рекомендованої літератури

Базова:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Облік і оподаткування діяльності фінансово-кредитних установ» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / уклад. А. С. Колесніченко. Харків : НТУ «ХП», 2023. 116 с.
2. Облік в банках: Дистанційний курс для студентів спеціальності 07161 «Облік і оподаткування». Дистанційний курс, М.М. Зюкова, С.М. Деньга, 2020. Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=412>
3. Павелко О. В. Облік і звітність у банках: навч. посіб. / О. В. Павелко. Рівне: НУВГП, 2022. 336 с.
4. Сіренко Н.М., Баришевська І.В., Боднар О.А., Калнауз В.Д. Облік у банках: курс лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання, 2020. 130 с.
5. Утенкова К.О. Облік у банках: Практ. посіб. Харків: 2021. 176 с.

Допоміжна

6. Методичні рекомендації для проведення практичних занять із навчальної дисципліни «Облік у банках» (для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня

«бакалавр» спеціальності 071 Облік і оподаткування) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад. О. А. Андренко. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 59 с.

7. Савченко Т.Г., Мірошніченко О.В. Розвиток інтегральної звітності банків України відповідно до європейських стандартів. Сучасні тенденції розвитку обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (31 травня 2019 р.). Харків: ХНАДУ, 2019. С. 46-49

8. Ушакова О. А. Банківські операції: навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2021. 226 с.

9. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>.

10. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

11. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)

[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».